

Import av teak från Myanmar

Denna information riktar sig främst till företag som importerar eller planerar att importera produkter som innehåller teak från Myanmar. Detta gäller även om produkten importeras från ett annat land utanför EU.

Sammanfattning

Skogsstyrelsen vill göra ett förtydligande gällande EU:s timmerförordning¹. Skogsstyrelsen har kommit fram till att det för närvarande är mycket svårt att importera teak från Myanmar. Detta gäller även om risksänkande åtgärder har vidtagits, till exempel i form av revisioner från en tredje part.

Om EU:s timmerförordning och import av teak från Myanmar

Olaglig avverkning av skog är ett särskilt stort problem där det finns allvarliga missförhållanden i samhället och eftertraktad skogsråvara. Den olagliga avverkningen både skapar och finansierar missförhållandena. EU:s timmerförordning ska motverka detta genom att förhindra försäljning av produkter från olaglig avverkning på EU:s gemensamma marknad.

Det är väl känt att olaglig avverkning av teak har förekommit och fortfarande förekommer i Myanmar². EU-kommissionen och expertmyndigheterna i EU:s medlemsstater och EES-länderna diskuterar kontinuerligt hur det ska kunna säkerställas att endast lagligt avverkad teak importeras från Myanmar till EU och EES-området³. I de diskussionerna har det på senare tid konstaterats att svårigheterna är större än vad Skogsstyrelsen och motsvarande tillsynsmyndigheter i övriga EU-länder hittills har bedömt.

Framför allt har följande problem lyfts fram.

1. Bristande tillgång till delar av den information som krävs⁴ för att importören ska kunna tillämpa sitt system för tillbörlig aktsamhet i enlighet med EU:s timmerförordning.
2. Bristande möjligheter att verifiera äkthet och legalitet (inklusive icke-korruption vid utfärdandet) av de dokument som ska visa att virket är lagligt avverkat.

Med den första punkten avses att importörer inte har tillgång till vissa nödvändiga bestämmelser och beslut, som behövs för att bedöma om virket kommer från en laglig avverkning. Reglerna och informationen om avverkning i Myanmar är fortfarande så pass otillgänglig att en importör inte med säkerhet kan bedöma om bestämmelserna har följts. Ett exempel rör

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 av den 20 oktober 2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden.

² Se till exempel EU-kommissionens [information](#) om Myanmar.

³ Se Minutes from the meeting nr [22](#), [23](#) och [24](#).

⁴ Se artikel 6.1 a) i förordning (EU) nr 995/2010.

möjligheterna att säkerställa att virket avverkats inom den maximalt tillåtna avverkningsvolymen på nationell och subnationell nivå.

Den andra punkten handlar om att de verifieringar av dokument som expertmyndigheterna och EU-kommissionen hittills har sett, utförda av både importörer samt fristående aktörer på plats, inte har kunnat sänka risken på det sätt som krävs enligt EU:s timmerförordning⁵. Befintliga verifieringar bekräftar snarare att det finns en påtaglig risk för illegalitet. I detta sammanhang har det även betydelse att situationen i Myanmar är sådan att ingen fristående aktör hittills har kunnat kvalificera sig att vara en sådan tillförlitlig tredje part som avses i artikel 4 förordning (EU) nr 607/2012⁶.

Utöver de problem som omnämns ovan, kvarstår väl kända problem i landet med korruption, särskilt inom skogssektorn, väpnade konflikter samt allmän brist på transparens.

Skogsstyrelsens kontroller

En importör ska dokumentera information om leveranser, riskbedömningar och riskreducerande åtgärder. Riskbedömningar ska genomföras av produkterna och riskreducerande åtgärder måste vidtas om risken inte kan bedömas som försumbar.⁷

Produkter får inte säljas inom EU när tillgänglig information indikerar att risken för att virket är olagligt avverkat bedöms som mer än försumbar och det saknas åtgärder som effektivt kan minimera den risken.

Vid kontroll av importerande företag granskar Skogsstyrelsen att dessa krav uppfylls. Konstateras brister i importörens tillämpning av sitt system för tillbörlig aktsamhet resulterar det i ett föreläggande om att vidta åtgärder eller ett förbud mot import. Båda kan förenas med vite.⁸

Om Skogsstyrelsen skulle konstatera att virke som avverkats i strid med bestämmelser i Myanmar har importerats till Sverige, kontakter Skogsstyrelsen åklagare som bedömer om importen är straffbar. I samband med detta kan leveransen komma att tillfälligt omhändertas eller permanent förverkas. I det senare fallet kan istället motsvarande värde komma att förverkas.⁹

Slutsats

Skogsstyrelsen, tillsammans med EU:s expertgrupp för timmerförordningen och EU-kommissionen, är av den uppfattningen att verksamhetsutövare ska avstå från att importera produkter så länge man saknar grundläggande nödvändig information för att kunna tillämpa sitt system för tillbörlig aktsamhet på ett effektivt sätt.

⁵ Se artikel 6.1 c) i förordning (EU) nr 995/2010.

⁶ Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 607/2012 av den 6 juli 2012 om detaljerade regler för systemet för tillbörlig aktsamhet samt hur ofta och på vilket sätt de övervakningsorganisationer ska kontrolleras som avses i [...] (timmerförordningen).

⁷ Se artikel 5 i förordning (EU) nr 607/2012 och artikel 6.1 i förordning (EU) nr 995/2010.

⁸ Se 6–7 §§ lagen (2014:1009) om handel med timmer och trävaror.

⁹ Se 5 och 11 §§ lagen (2014:1009) om handel med timmer och trävaror.